۵۸ نچی. ۱۳۲۴ سنه. ۲۵ شوال چهارشنبه. ۱۹۰۶ سنه. ۲۹ نویابر. № 58

ГАЗЕТА
„Юлдузъ“
Цѣна 3 руб. на годъ.
Редакція и Контора:
Казань, номера «Сарай» №1.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“
Russie, Kazan, redaction
„Juldız“,
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.

یولدز

گازیته‌نڭ بهاسی:
برسنه‌اوچون (۳) صوم، آلتی‌آی اوچون (۲) صوم، اوچ آی اوچون (۱) صومدر.
اداره‌سی‌پچان بازارنده (سرای) مسافرخانه‌سنده ۱ نچی نومرده‌در. محررینی هرکون کوندز ساعت (۱۱) ده اداره‌ده کورمك ممکندر.
محرر وناشر: احمد هادی مقصودی.
سرکاتب ومدیر: علی اصغر کمال الدینف.

تکراری موجب اولمایان مقاله‌لر ممنونیت ایله قبول ایدلورلر. درج ایدلمه‌ین مقاله‌لر حقنده جواب ویرلمز واشتکا قبول ایدلمز.

برنسخه‌سی (۵) تییندر. ❧ هفته‌ده اوچ مرتبه چغاچق ادبی، فنی، معاشی وسیاسی جریده‌ء ترکیه‌در. ❧ اون نسخه‌سی (۳۰) تییندر.

یولدز کتبخانه‌سی.

یولدز کتبخانه‌سنده مکتب ومدرسه‌لر اوچون اوشبو کتابلر صاتلمقده‌در: **معلم اوّل** (۹ نچی طبع) (۸ تیین)، **معلم ثانی** (۷ تیین)، **قراءت قرآن** (۷ ت)، **مشق خط** (۷ ت)، **عقائد** (۵ ت)، **طهارت** (۵ ت)، **نماز** (۵ ت)، **جماعت** (۵ ت)، **روزه، زکات وحج** (۵ ت)، **هلال** (۸ ت)، **شریعت** (۱۰ ت)، **عقائد منظومه** (۵ ت)، **عبادات اسلامیه طبع ثالث** (۳۰ ت)، **میراث ومقاسمه** (۱۰ ت)، **انباء الانبیاء** (۳۰ ت)، **دروس شفاهیه طبع ثانی** (۷۵ ت)، **استفتاح طبع ثانی** (۳۰ ت)، **استکمال** (۳۰ ت)، **قوانین نحویه طبع ثانی** (۲۰ ت)، **میزان الافکار منطق جدید** (۴۰ ت)، **ترجمان روسی** (۲۰ ت)، **متحرك الفبا (زور زور حرفلر)** (۴۰ ت).

ادریس: قزان ریداکسیه „یولدز“.

۱۹۰۶ سنه **صباح کتبخانه‌سی** ۱ نچی اوکتابرده آچلدی

قزانده پچان بازارنده „بلغار“ نومرلری یورطنده
کتبخانه‌مزده صاتولمقده اولان کتابلر:

اولنلك وچچکلك
یاخود
خواص نباتات

اولنلرنڭ خاصیتلرینی بیان ایدوچی برکتابدرکه مملکتمزده‌گی ایکی اجزاخانه صاحبلری طرفندن ۱۸۸۵ نچی سنه‌ده تألیف ایدلوب عبدالقیوم الناصری طرفندن ترکیچه‌گه ترجمه ایدلمشدر. بهاسی ۸۰ تین. پوچط مصارفی آلوچیدن.

مفصل اسامی کتب، هرکمگه بلا بدل یباریلور.
تیلیگرام وخط ایچون آدرس: Казань, книгоиздательство „Сабахъ“

«اتفاق مسلمین»

«اتفاق مسلمین» حزبینڭ اوزغان‌مکاریه یارمارکه‌سنده‌گی عمومی جیولشنده، بوحزب اوچون براداره‌ٔ مرکزیه یاصارغه قرار بیرلمش هم‌مرکز اداره اوچون اون بیش اعضادن‌مرکب برهیئت تعیین ایدلمش ایدی.

بواون‌بش کشیده آرالرندن اوچ کشینی صایلاب پتربورغده دائمی بر «بیورو» (Бюро) بولندرماغه اتفاق ایدلمش ایدی. اداره‌ٔ مرکزیه اعضالرینڭ برگه جیولوب آرالرندن «بیورو» انتخاب قیلولری اول وقتده ممکن بولمادی. صوڭره‌برایکی آیدن ایکنچی مرتبه پیتربورغده یاخود مسکاوده جیولوب شول وقتده هم «بیورو» صایلارغه هم کیله‌چك صایلاو وقتلرنده نی طریقه اش یورتوطوغروسنده کیڭاش ایدشورگه‌قالدرلمش ایدی.

صوڭغی برآی اچنده اطرافدن: «اداره‌ٔ مرکزیه»، نی‌وقت‌جیولاچق؟ دائمی «بیورو» صایلاندیمی؟ دوماغه صایلاولر یاقنلاشدی. اول وقتلرده بزگه نی روشده حرکت ایتولازم بولاچق؟ بوطوغروده اداره‌ٔ مرکزیه نیندای کیڭاش بیره؟ دوما جیولور وقت یتوب کلدیکی حالده نی اوچون گازیته‌لریمز بوتوغروده برده‌یازمیلر؟ بزم طرفلرده «اتفاق مسلمین» جمعیتینه‌اعضا بولونی تله‌وچیلر بیك کوب، اما قایده مراجعت قیلورغه بلمیلر» کبی سوآللر، اداره‌مزگه کلمکده ایدی.

اداره‌ٔ مرکزیه‌نڭ اجتماعسی بولماغانغه کوره هم اول حقارده اداره‌ٔ مرکزیه‌دن برده خبرلر بولماغانلقدن، بوسوآللرگه‌اوزلگمزدنگنه جواب بیرونی معقول کورمیدر ایدك.

حاضرده ایسه بو سوآللرنڭ بعضسینه جواب بیره آلاچقمز.

بو کونلرده اداره‌ٔ مرکزیه اعضالرینڭ اجتماعیسی اولمشدر بوحقده‌مسکاودن اداره‌مزگه تیلیغراف ایله اوشبو روشده خبر بیره‌لر:

«پارتیه‌مزنڭ اوصطافی یاصالدی. حاضرده تصدیق ایتدرو اوچون حکومتکه عرض ایدله‌چکدر. جمعیتنڭ اشلرینی یورتونی دائمی «بیورو» بدلینه موقت اولارق جمعیتنڭ قزان شعبه‌سینه طابشرلدی. کیله‌چك دوماغه جمعیت اوز اعضالرینی کوبره‌ك کرتورگه اجتهاد قیلورغه قرار بیردی.

صایلاو وقتلرنده باشقه پارتیه‌لر برله اتفاق ایدو کیره‌ك بولسه، همه ملتنڭ حقوقده برتیگز بولووینی، ۱۷ نچی اوکته بر مانیفیستنده اعلان ایدلگان حریتلرنڭ وجودکه چغاریلووینی هم مملکت زاکونلرینی ترتیبده کامل مشروطه‌لق بولوینی تلی طورغان پارتیه‌لر برله‌گنه اتفاق ایدو جائزکوریله‌در. کتابلر نشر ایدر اوچون اداره‌ٔ مرکزیه طرفندن «کتاب» اسمنده برکتبخانه تأسیس ایدله‌چکدر.» ایشته بوتیلیغرامنی اوقوغاندن صوڭ یوقاریده‌غی سوآللرگه شول روشچه جواب بیرو ممکندر:

۱) اداره‌ٔ مرکزیه جیولمشدر.

۲) دائمی «بیورو» حاضرگه صایلانمامش بلکه موقت اوله‌رق جمعیتنڭ جمیع اشلرینی قارارغه قزان شعبه‌سینه طابشرلمشدر.

۳) دوماغه صایلاو وقتنده اتفاق مسلمین حزبینی رعایه ایدوچی مسلمانلرنی دوما اعضالغینه کوبره‌ك صایلاتورغه اجتهاد ایدو لازمدر. مسلمانلرنڭ اوزلرینه گنه اش یورتووی ممکن بولماغان ییرلرده اداره‌ٔ مشروطه‌نی هم هربر حریتلرنی وجودکه چغارو طرفداری اولان پارتیه‌لر برله اش کوررگه رخصتدر.

٤) اداره‌ٔ مرکزیه‌نڭ فکری نه یولده ایدیکی معلوم بولغانلقدن بوندن صوڭ اش یورتو اوچون نیندی وسیله‌لر اتخاذ ایدو حقنده دائم یازیلوب گازیته‌لرمزده هر تورلی تفصیلات بیان ایدله‌چکدر.

۵) «اتفاق مسلمین» حزبینه اعضا بولو اوچون‌مشهوررك شهرلرده‌گی جمعیت شعبه‌لرینڭ قایوسینه مراجعت ایدلسه‌ده جائزدر.

چیت مملکت احوالاتندن

کرید آتاوی رئیسی زائیمسنڭ فکری

کرید آتاونیڭ رئیسی اورنندن توشوریلوب آنڭ اورنینه ایکنچی برکشینی تعیین ایدله‌چگی حقنده بوندن مقدم «یولدز» ده‌برمرتبه یازلمش ایدی. بوآتاوغه حاضرده زائیمس اسملی برکشی رئیس ایتوب قویلمشدر بوکشینڭ نیندای فکرلی ایکانلگی حقنده «ارشاد» کازیته‌سی مصرده نشر ایدلمکده اولان «ترك» گازیته‌سندن نقل ایتوب اوشبو سوزلرنی یازمقده‌در:

«کریدنڭ یاڭاقومیسری، اوّلده گریتسیه (یونان) نڭ باش‌وکیلی (زائیمس) جنابلری کریدکه تعیین قیلونغان وقتده برگازیته محررینه: حاضرگی کونده شرق‌مسئله‌لرینڭ ایڭ آخرعمرینه کیلونگانلگنی، یاقنده‌آرناودلر باش کوته‌ردیلر ایسه، مملکتلری حاضر مستقل برمملکت بولوب آفستریه برله ایتالیه قارامقنده بولاچاغینی وشول آراده ئه‌پیرقطعه‌سی ایله آق دیگزده‌گی ترك آطاولرینڭ‌ده یونانستانغه بیریله چکینی سویله‌مش. امابواش بوشلایغنه اولماینچه اول وقتقه قدر یونانیلرغه زوردولتلرنڭ کوزلرینه کورنوب آنلرنڭ محبتلرینی اوزلرینه جلب ایتارگه تیوشلگینی توصیه قیلمش. بو صوڭغی صوغشده‌غی شیکللی (ترك برله کریتسیه صوغشی مراددر) بودفعه‌ده‌ده دولتلرنڭ پاراخولری وعسکرلری ترك پاراخود وعسکرینه قارشی چغاچاقلرینی بیان ایتمش‌در.

گوزل فکر، یاخشی نصیحت!...»

ارشادگازیته‌سی بوسوزلرنی ترك گازیته‌سندن نقل ایتوب یازغاندن صوڭ اوزطرفندنده برنی‌قدر سوزلر یازادر. بواورنده آنڭ سوزلرندن برآزینی درج ایتونی‌هم‌مناسب کوردك. ارشاد گازیته‌سی اوزطرفندن «هرنه قدر «ترك» رفیقمز (زائیمس) نڭ‌سوزلرندن گوزل‌فکر، یخشی‌نصیحت!...» دیب استهزا قیلسه‌ده مع التأسف بز بواستهزا وبوکولولرنی معقول کوره آلمیمز. احتمالکه یونانیلرده، صرب، بلغار، رومانیا وباشقه‌لریده اوزلرینه مستقل برمملکت بولونی دعوا قیلا باشلاغان وقتلرنده بوندای استهزالرنی گورگانلردر. لکن خرستیانلرنڭ اش کورولری قارشوسنده مسلمانلرنڭ استهزالری زبون وقوّتسز ایکانلگینی کوزمز برله کورب طورمقده‌مز.

یونانیلر استقلالیت دعوا قیلدیلر، آلدیلر، صربلر آلدیلر، رومانیالیلر آلدیلر، بلغاریالیلر آلدیلر، هرنی‌قدر ترك عسکری جیکسه‌ده کرید جزیره‌سینه امتیاز بیرلدی. امابز مسلمانلر همانده اوزمزنڭ آتابابالرمزدن میراث قالغان استهزاوکولولرمزدن طیولا آلمادق..» دیدر

بوش گازیته هوسلیلری.

گازیته آلوچیلرنك کوبسی اوزلریته گازیته‌لرینك طاپشرلماوندن وطاپشرلسه‌ده، قارالوب طاوشالوب بتکاندن صوڭغنه ایرشووندن زارلانالر.

«وقت» گازیته‌سنده‌ده بوخصوصده شکایتلر کورلدی. بوخصوصده ڤولست کانتورلرنده‌ده مساهله قیلالر. استارشینالر خط وگازیته‌لرنك آدریسینه وطاپشرلووینه هیچ دقت قیلمیلر. بو خصوصده بعض مشتریلر تییوشلی اورنلرینه شکایت قیلسه‌لر، بلکه ڤولستلرغه تنبیه‌ده اولور ایدی.

مشتریلر ڤولستلردن زیاده گازیته خائنلرندن یاکه صوری قورتلرندن عاجز اولمشلر. کوب کشی گازیته‌سینی طاوشالماغان کوینچه جییوب توبله‌تونی تلیدر.

لکن بو صوری قورتلر بوگا هیچ ایرك بیرمیلر. آقچه توله‌گان کشی اوزی اوقوغانچی‌ده، اوقوغاچده، آقچه توله‌میچی فائده‌لانوچیلر اوقوب جریده‌نی پچراتوب یوموشاتوب بتره‌لر ایکان. مشتریلر بو صوریلردن عاجزلردر. صوراغاچ بیرمی قالورغه قیمیلر. آبترادقلرندن اداره‌لرگه مراجعت قیلالر. اداره‌لر نی قیلسونلر ونی کیکاش ویرسونلر؟ بوندی ادبی انصافسزلرغه خدا انصاف ویرسون دییوب دعا قیلمقدن باشقه چاره یوقدر. اول بیچاره‌لر. کشی گازیته‌سینی اوقونك گازیته‌نك ناشرلرینه‌ده مشتریلرینه‌ده ظلم ایدکندن وفی نفسه خسیسلك ولئیملك ایدکندن خبرلری یوقدر.

ناشرلرنك بعضلری بو ظلمغه راضی اولاچخنده شبهه یوقدر.

چونکه کوب کشی اوقو بلکه بعض گازیته‌لرنك رواج واعتبارینه‌ده سبب اولور.

لکن مشتریلری آزلغندن کوب زیان چیگوب طوقتاغان گازیته‌لر بو ظلمدن راضی اولماسه‌لرده حقلری واردر.

روس گازیته‌لرینك مشهورلرندن برینك بر مشتریسی صوری قورتلرنك هیچ برسینه گازیته‌سنی اوقوتمی ایمش نی اوچون بویله انصافسزلق قیلاسك دییوچیلرنی بویله الزام قیلمشدر: «اگرده سزنك ایله برابر برپاراخودده اولسه‌ق، مین بیش تیین توله‌ب اوزیمه بر پریبور کیترتسه‌م، اوزم اچکاندن صوڭ آقچه توله‌تمیچی سزگه‌ده اچرتسه‌م، انصافلی اولورمی ایدك؟» دیمش.

صوری قورتلر عموما: «یوق، بو اش هیچ انصاف توگلدر. پاراخودده‌غی بوفیت صاحبینه ظلمدر. وجدانلی کشی‌لر بو اشنی قیلماسلر. اوغرلاب اچوچی اوچون‌ده اچرتوچی اوچون‌ده بیك زور خیانت وانصافسزلق‌در.» دیمشلر.

مشتری: «اوز اسمیمه آلغان گازیته‌منی سزگه اوقوتمقلغم‌ده بعینه اوشبو انصافسزلقغه اوخشاماس میکان؟» دیمش.

بو سوز ایله گازیته‌نی بوش اوقورغه هوسلیلر عموما ملزم اولمشلر.

گرچه قیاس بو درجه‌ده اولماسه‌ده، آرالری کوب یراق توگلدر.

ناشری نشرندن فائده ایتدکی معلوم بولماغان گازیته‌نی اوغرلاب اوقو وجدانغه بیك صیمیدر. لکن وجداننك بویله نازك قاعده‌لرندن بزنك صوری قورتلرنك خبری وارمی؟ هیچ یوق.

خارجی خبرلر.

ترکیه

بو صوڭغی کونلرده چیت مملکتلردن روسیه گازیته‌لرینه خبر بیرولرینه قاراغانده سلطان عبدالحمیدنك یاڭادن آیاقلری شیشوب بیك قاطی آغرماغه باشلامشدر. هر دائم آوروب طورو ایله اوزینك سلامت یاشی آلوندن امیدینی کیسکانگه کوره، اوزینك اوغلی برهان‌الدیننی اوز اورنینه تختکه اوطرتوب قالدررغه سلطان همیشه اجتهادینی صرف ایتمکده ایمش.

(بو وارثلك مسئله‌سی ترکیه اوچون زور بر آفت بولوب کیتو احتمالندن بعض طرف مسلمانلری بیك خفالانالر ایمش.)

قتای

بوندن بر نیچه وقتلر مقدمده قطای حکومتی عسکرلرینی اویره‌تور اوچون یاپونیه‌دن آفیتسرلر کیتورتوب گیرمانیه آفیتسرلرینی اورنلرندن چغارمش ایدی.

حاضرده قتای آفیتسرلری یاپون آفیتسرلرینه قارشی نزاعلر چغاروب فتنه‌لر قوزغاته باشلامشلر.

بونار اورنینه یاڭادن گیرمانیه آفیتسرلری کیتوریلونی دعوا قیلالر. بو اشده گیرمانیه یاشرتون گنه قتای آفیتسرلرینی قوتورتا طورغانلر دیب فرض قیلالر.

ینه قتای

قتای مملکتینك (کیانغ-سیخونان) دیگان بیرلرنده‌گی خلقلری یاڤروپالیلرغه قارشی فتنه چغارمشلر فتنه‌چیلر هر تورلی اختلال لفظلری هم چیت مملکت خلقینی قورقتوب یازلغان آق فلاکلر کوته‌رب یوریلر ایمش. یاڤروپا کشیلری اوزلرینك اش اشلی تورغان بیرلرندن طنچراق طرفلرغه قاچالر ایمش. بوفتنه‌لرنی باصدرو اوچون (کیانغ-سی) گوبیرناتوری خوفلیرك بولغان اورنلرغه عسکر کوندرمشدر.

کوریه مملکتی

کوریه مملکتنده‌ده فتنه‌لر بر بر آرطلی بولوب طورمقده‌در. یاپونیه حکومتی کوریه‌نك داخلی اشلرینه‌ده اوزی قاتوشماسه کوریه‌نك طنچلق ایله‌گنه ترتیبکه صالونوب یته آلماسلغینه بیك اشانا ایمش. شونلقدن تیز کوندن یاپونیا حکومتی‌نك، کوریه‌نك داخلی اشلرینی‌ده اوزی قاری باشلاوی احتمالی باردر.

◆◆ صاندوڤیچ آطاوینك گوبیرناتوری آمیریقه‌نك متفق جمهوریتینك رئیسی روزڤیلتکه، مذکور آطاوغه یاپونیا حکومتی اشچی اسمنده ایتوب ایللی مك زاپاصنی صالدات کیتورب قویغانلغینی واوشبو آرالرده یاڭادن بر اون مك کشی کیتورمکچی بولغانلغینی خبر بیرمش. هم اگرده یاپونیا ایله امیریکا آراسنده آطاولر حقنده آزغنه بر اش چغوب کیتدی ایسه، شول کوندوك یاپونیا حکومتی آطاونی اوز قولینه آلورغه مقتدر ایکانلکینی بلدرمشدر.

صاندوڤیچ بحر محیط کبیرده آمیریکه مستملکاتندن بر آطاودر.

بیلگیه.

بیلگیه مملکتینك پایتختی اولان بروسیل شهرنده آلتمش مك قدر کشی دوما قارشیسینه جییلوب دین علماسینه قارشی اعتراض اظهار قیلمشلر.

پارلامینتده دین علماسی کوب اولدیغندن عمومی تعلیمگه قارشی طورمشلر ایکان.

خلقنك روحانیلرگه پروتیستی اوشبو مسئله‌گه مبنیدر.

فرانسیه.

فرانسیه‌ده مونته شهرنده صوغش اوچون حاضرله‌نمش اوچا طورغان شارنی تجربه قیلمشلر. بو تجربه‌ده شار مقصودغه بیك موافق بولوب چقمشدر. اوچوب یورگان آراده اوچوچی بر نیچه مرتبه

جمعیت مکیه

ایکنچی مجلس

۱۳۱٦ سنه ۱۷ نچی ذولقعده‌ده

اعضالرنك هر بری جییلوب برنچی مجلسده سویله‌نگان سوزلرنك مضطبه‌سی (پرتاکولی) اوقولغاندن صوڭ جمعیتنك رئیسی اولان «استاذمکی» سویلی باشلامش: بو مسئله‌ده بحث ایتوچیلر مسلمانلر اوزرینه کیلگان حالنی مرض (آورو) دییوب تعبیر ایده‌لر. بونلرنك بوتعبیری «مسلمانلر برتن کبی‌در. بر فرقه‌سینه آورو ایرشسه بارچه‌سی آندن رنجیمك لازمدر» مألنده اولان حدیث شریفدن مأخود اولمق کیره‌ك. اما بنم فکرمچه بوحالگه «آورو» دیمکدن عمومی ضعیفلك «فتورعام» دیمك مناسبدر. زیرا بوحال مسلمانلرنك مادی جهتلرندن آرتق ادبی ومعنوی جهتلرینه متعلقدر. فقط اوستدنگنه اویلاغانده «عام» دیمك بر آز شبهه‌لی ایسه‌ده، دقت وتیکشرودن صوڭ بوشبهه برطرف اولادر. چونکه بوحال یر یوزینك مشرق ومغربنده اولان جمیع مسلمانلرنی شمولی ظاهردر.

نیچه عصرلر اوتدی مسلمانلر نیندایگنه قومدن اولسونلر، دین، سیاست واقتصاد جهتلرنده اوشبو عمومی ضعیفلکده‌درلر.

مسلمانلر یر یوزینك کیره‌ك قایسی طرفنده اولسونلر؛ اخلاق حسنه‌نك اساسی اولان امانت، بهادرلق وجوماردلقده باشقه‌لردن کوب آلده ایسه‌لرده، حیات وبقا مسئله‌لرینك هر برنده اوزلرینك کورشیلری اولان باشقه ملتلردن توبه‌ن اولدقلری کبی هنر وصنایع‌لرنده‌ده، دقتسزلردر. بوضعیفلك مسلمانلرغه شول درجه یابشمشدرکه، یاوروپا حکیملرندن بعضسی «دین اسلام ایله نظام وانتظام برگه جییلمیلر» دییوب حکم ایتمکده‌درلر.

بوضعیفلكنك عمومی صورتده مسلمانلر اوزرینه کیلووینك البته برسببی اولمق لازمدر. شول سببدن بزنك جمعیتمزنك برنچی وظیفه‌سی اوشبو سببنی تدقیق ایتمك وازله‌مکدر. آوروهم آنك سببی معلوم اولسه، بلکه برعلاج ودواسی‌ده طابلور.

فاضل شامی — بوضعیفلكنك عمومی اولمقنده رئیس افندینك فکرینه موافقت ایده‌من.

صاحب هندی — افندیلر؛ علم وفضیلت جهتندن سزنك هر برگزدن توبه‌ن ایسه‌م‌ده، سیاح برآدم اولدیغمدن تورلی طرفده اولان مسلمانلرنك احوالندن خبردارمن. شول سببلی قطعا بله‌من‌که، جزیرة العرب وآفریکانك بعض یرلری کبی مسلمانلرغه اولغان طرفلرده؛ هم کورشیلری اولان قوملر (دجله‌یلغه‌سی بوینداغی‌لر) کبی پتلرغه طابنوچی وهر بر نرسه‌نی سحر سببلی اولا دییوب اعتقاد قیلغوچی یرلرده اولان مسلمانلرده بوضعیفلك ظاهر اولماسه‌ده، عموماً مسلمانلرنی شاملدر. لکن مذکور یرلرده ظاهر اولماوی عمومی لگینه اصلا منافی دگلدر.

رئیس — رفیقمز صاحب هندی فکر وتفصیلنده حقلیدر. شونك اوچون بن اوّلگی فکرمدن قایتدم. البته مسمانلر اول ذکر ایتکان قوملردن‌ده، توبه‌ن دگللردر.

حافظ بصری — بنم فکرمچه هیچ بر دین طوتمی طورغان دهری وطبیعی‌لرنی‌ده، استثنا لازمدر. زیرا آنلرده، اخلاق ومعنوی جهتلرنده هیچ برنظام وناموس اوزرنده اولمادقلری کبی حیات ومعیشتلرنده‌ده، دین اهللرندن بیك کوب توبه‌نلردر. وجدان وروحلری هر وقت پریشانلقده وعذاب اچنده‌در. بوحاللرینه اوزلری هم ئه‌یته‌لر: «دنیاده بزدن‌ده آرتق سعادتسز آدم یوقدر» دیلر صاحب هندی — بن‌هم اوّللرده رفیقمز حافظ بصری کبی دنیاده هیچ برتورلی دین طوتمی طورغان آدملر وار، آنلرنك اخلاق ونظاملرنده هیچ برنظام وانتظام یوقدر دییوب اعتقاد ایتمکده ایدم. اما کوب تجربه‌لرم سببلی بلدمکه، (نفسنك هربر قوتکه غالب وجمیع کائناتده متصرف برقوّتنك وارلغینی اعتقاد ایتووی مضموننده اولان دیننك عمومی معناسینه اعتقاد ایتمك بنی آدمنك طبیعتنده فطری برنرسه‌در. „دهری“ یاکه „طبیعی“ دیمك مذکور قوتنك „دهر“ یاکه „طبیعت“ دن عبارت ایکانینی اعتقاد ایدوچینك صفتیدر. دیمککه اولده بردینگه اعتقاد قیلادرکه، دیننینك مأخذی دهر یاکه طبیعتدر. شول سببلی بن‌صوڭندن اخلاق علماسینك فکرینی قبول ایتدم‌که اول‌ده، بنی‌آدمدن هیچ برفرقه‌نی دینسز دییوب توصیف ایتمك ممکن دگلدر، بلکه هربر آدم اوزی اوچون بر دیننی انتخاب ایتمش‌در. فقط بنی آدمده اولان دیننی سیکز تورلیگه بولمك ممکندر. ۱) حق‌دین؛ ۲) باطل دین؛ ۳) حق اولان اصلدن کیمتو سببلی فاسد دین؛ ٤) آرتدرو سببلی فاسد دین؛ ۵) قاتشدرو وتشویش سببلی فاسد دین؛ ٦) باطل اولان اصلدن کیمتو سببلی فاسد دین؛ ۷) آرتدرو سببلی فاسد دین؛ ۸) قاتشدرو سببلی فاسد دین؛

حق اولان دین دنیا وآخرت سعادتینه ایرشدرگوچیدر؛ کیمتو سببلی فاسد اولان دینلرده، بعضاً اوزلرینه اعتقاد ایتوچیلرنی

توبه‌ن طابا توشوب فوطوگرافیـه ایـله شهر وصحرانك صورتینی آلمش. قوراللردن آتلا طورغان بورچاقلر اورنینه قوملر سیبمشدر.

صوغش بولغان زمانده بو شارنك بیك کوب هلاکتلرگه سبب بولووی احتمالدر.

داخلی خبرلر.

◆◆ ۲۱ نچی نویابرده آدیس‌ده‌گی «روس اوبشستواسی»نك پاراخودلرنده‌غی ماتروس وخدمتکارلر ایله «دوبراڤولنی فلوت»نك «یکاترینسلاف» اسملی پاراخودنده‌اشله‌وچیلر اش طاشلامشلر. «یکاترینسلاف» پاراخودی بیش یوز عدد حاجی واوچ یوز مك پود مقداری وعده‌لی یوکلر ایله اقصای شرق سفرینه چغارغه تمام حاضرله‌نمش ایکان. حاجیلرنك اشلری بیك اوڭغایسزلقغه قالمش. شول کون اویله‌دن صوڭ ساعت اوچکه قدر بوتون پاراخودلرنکده عمله‌سی بونلرغه اشتراك ایدوب اش طاشلامشلر. پورتده هیچ برحرکت اثری قالمامشدر.

◆◆ داخلیه وزارتنده بو کونلرده زور آلماشنولر بولاچاغینی کوته‌لر. باش وزیر اصطالیپین داخلیه وزیرلـگندن چغاچاق وآنك اورنینه حاضرگی کونده آنك معینی بولوب طروچی کریژانوفسکی تعیین ایدله‌چکدر. اصلده بوکونگه قدرده داخلیه وزارتینك بوتون اشلرینی کریژانوفسکی قارامقده ایدی. کریژانوفسکی اورنینه آربوزف اسملی کشی تعیین ایدلوب آنك اورنینه‌ده شینکوفسکی تعیین ایدله‌چکدر. گورکونك اورندن چغاریلوینه داخلیه نظارتنده تمام قرار بیرلمشدر.

◆◆ لیدڤال فیرمه‌سینه آلدن آقچه بیرو هم آنی آچلرغه ایگون‌حاضرله‌و اشینه‌تعیین ایدوده گورکونك بیك زور دخلی بارلغینی گازیته‌لر یازمقده‌در.

عیبلب یازغانلقلری اوچون گورکو گازیته محررلرینی صودقه بیرمکچی بولا ایکان دیگان خبرلرده ایشدلمکده ایدی. بو کونلرده، ـ «حریت خلق» پارتیه‌سینك مشهور اعضالـرندن صـانالمقـده اولان اصطاخوڤیچ، روس گازیته‌لرنده «سزنك بو اشگز حقنده باشلاب ایڭ الك گازیته‌لرگه یازدروچی مین ایدم. اوزگزنك بواش حقنده اصلا عیبگز یوق ایکانلکنی اثبات ایدو اوچون منم اوستمدن قورقماینچه صودقه بیروگزنی اوتنه‌من...» مفهومنده‌بر آچق خط درج ایتدرمشدر.

◆◆ سودا وصناعت وزارتی بو کونلرده فابریك، زاڤود وغیریلر آچقان وقتلرنده یهودیلرگه یاڭا بر نیچه تورلی قسانلقلر حاضرله‌مکده‌در.

داخلیه وزارتیده اوزلرینك اقامت قیلمقده اولان طرفلرندن باشقه ییرلرده یهودیلرگه آپتیکلر آچدرماو نیتنده‌در.

◆◆ یاپونیه حکومتی بوندن بر آلتی هفته مقدم روس حکومتینه، اسیرلرنی تربیه قیلغانلغی اوچون ایللی میلیون آقچـه طلب قیلوب مراجعت قیلسه‌ده بو کونگه قدر روسیه حکومتی بوڭا قارشی هیچ‌بر جواب بیرمه‌مش هـم یاپون اسیرلرینی روسیه‌ده تربیه ایتکان اوچون یاپونیانك اوزندن کوبمی مقدارده آقچه‌تیه‌چکینیده‌بلدرمه‌مشدر. (ریچ)

◆◆ بر کونلرده زاگرانیته‌دن ڤارشاڤاغه کیلمکده اولان پویز طالانوب بر میلیون قدر آقچه اوغرلانغانلغی گازیته‌مزده یازلمش ایدی. بوندن صوگره بو طالانغان آقچه‌میلیون صوم توگل بلکه بر نیچه مك صوملرغنه ایکانلـگی روس گازیته‌لرنده کورنمش‌ایدی. بو دفعه «ریچ» گازیته‌سینك یازوینه قاراغانده پولشه‌ده‌گی ساتسیالیستلر پارتیه‌سی بو «روگاڤا» استانسه‌سنده اوغرلانغان آقچه بر میلیون دورت یوز مك صوم ایکانلـگینی هم پویزدنی طالاو اوچون چبقسز تیلیگراف واسطه‌سی برله خبر آلغانلقلرینی اعلان ایتمکده‌لر ایمش.

◆◆ کییف شهرنده‌گی دوبرینین اسملی بر یورط خواجه‌سینه یورطندن یاشرن مطبعه طابولغانلغی اوچون اوچ مك صوم اشتراف صالونمشدر.

◆◆ پتربورغده‌میخایلوف مانیژنده «روس خلقی جمعیتی»نك بو کونلرده عمومی بر جیونلری اولمشدر. جیونغه اون‌بش مك قدر کشی اشتراك ایتمش. جیونده برنی‌قدر خطیبلر ایله برابر مشهور ایڤان کرانشتادسکیده بیك اوزون نطقلر سویله‌ب غاصوداردستڤیننی دومانك مملکت اوچون بر فتنه ایدکینی بیـان ایدرك ممکن قدر «یخشی اشانچلی» کشیلرنیگنه صایلاتورغه اجتهاد ایدرگه خلقنی دیمله‌مشدر.

◆◆ ملیتوپول شهرنده پالیتسه، بر ڤزڤود قدر دراگون عسکری ایله کیلوب ساتسیال ریڤالوتسیونیرلرنك جیونلرینی باصمش هـم شول جیونغه اشتراك قیلغان اوتوز توقز کشینی حبس ایله‌مشدر.

◆◆ پالتڤا ڤاکزالنده محـلی مأموریت طرفندن کونستانتینوگراد اسپراڤنیگینه یبه‌رلگان برپاشچك ریڤالڤیرنك ڤاگوندن اوغرلانغانلغی ظاهر بولمشدر.

قزان خبرلری

جمعیت خیریه مجلسی

۱۵ نچی نویه‌برده جمعیت خیریه‌نك عمومی مجلسی اولاچق ایدی. فقـط لازم مقـدارده اعضاسی جیولا آلماغانلقدن مجلس ۲۶ نچی نویه‌برگه قالدرلمش ایدی، یکرمی آلتنچی نویه‌برده کیـچ ایکنچی مرتبـه مجلسلری اولوب باشقـه مسئله‌لر آراسنده جمعیت خیریه فائدسینه برکیچده سیرکده اویون اویناتو مسئله‌سی قارالمش واکثر اعضانك فکرینه بناء هیچ بروقتده جمعیت فائده‌سینه بوندای اوینلر اویناتماسقه بلـکـه آنـك اورنینه کوبرك اعضالر قبول ایدو هم باشقه‌چه اعانه‌لر ایـله جمعیتنك صوماسینی آرتدررغه قرار بیرلمشدر. وشول مجلسده جمعیت فائده‌سی اوچون بعض بر آدملر طرفندن ۱۳۲ صوم ۵۰ تین مقدارنده اعانه جیولمشدر.

گـازیته‌لر

قارا گروهلیلر باشلغی مشهور پرافیسور زالیسسکی‌نك اوزلرینك اشلرینی آلغه یبه‌رر اوچون تمام صزغانوب اشکه کرشکانلـگی کورینه‌در. بو کونلرده بو پرافیسور «چیرناسوتینیس» اسملی برگازیته چغارا باشلایاچقدر. ئه‌یتولوینه قاراغانده گازیته‌سینك برنچی نومری بوکون چقغان بولورغه تیوشدر.

◆◆ یارمالایفنك مطبعه‌سی پیچه‌تله‌نو سببلی طوقتاغان «ڤولژاسکی لیستوك» گازیته‌سی بوندن صوڭ اوّلده پتروف مطبعه‌سی اولان (غران) مطبعه‌سنده باصیلاچق هم تیز کوندن چغا باشلایاچاق ایمش.

◆◆ اویزدنی زیمسکی اوپراڤانك بر اعضاسی اوپراڤانك صوماسی بتکانلکدن، قرضغه آقچه آلورغه رخصت صـورار اوچون پتربورغغه کیتمشدر.

◆◆ یادرین اویه‌زنده‌گی برنچی اوچاستکه‌نك زیمسکی ناچالنیگی یوغالغانلغینی وهیچ قایده کیتکانلـگی معلوم توگل ایکانلـگینی مذکور اویه‌زنك ایسپراونیکی اوزندن یوقاری مأموریتکه عرض قیلادر.

دوماغه صایلاوچیلرنك نظر اعتبارلرینه

بو کونلرده «گوبیرنسکی‌ڤیدمست»لرده هر بر اویه‌ز وشهرده‌گی صایلاوچیلرنك اسملری اعلای ایدله باشلادی. قالغانلریده

دنیـاده تـورلی درجه‌ده سعادتکه ایرشدره‌لر. اما آرتدرو یاکه تشویش سببلی فاسد اولان دینلر هم باطل اولان دین دنیا وآخرتده بنی آدمنی هلاك ایتوچیلردر. بونلر سببلی هیچ بر تورلی سعادتکه ایرشو ممکن دگلدر. اوشبو صوڭغی سوزلرم عمومی ضعیفلك مسئله‌سینك اساس ونیگزی اولدیغندن برتورلی غریب کورنسه‌ده، تدقیق وتفکر ایتمیچی آشغوب قبول ویارد ایتمه‌وگزنی رجا ایده‌من. رئیس ـ افندیلر ئه‌یته‌چـك سوزلرم ایله بن سزگه «آداب‌مناظره» نی تعریف ایتونی استه‌میمن. فقط هر برگزدن خصوصی فکرگزده مداومت ایتوب اوستون چغارو نیتنده اولماوگزنی رجا ایته‌من. دقت ایتمه‌لی! بونده سویلنه طورغان سوزلر فقط‌اوشبو مجلسلرده خاطرگه کیلگان‌فکرلردر. فکرنك ایسه درستلری اولدیغی کبی خطالری اولمق‌ده ممکندر. کوب وقت بوندی مجلسلرده برذات طرفندن میدانغه قویلغان فکر مذکور آدمنك اوزینك اعتقاد وعملینه باشقه اولسه‌ده اظهار ایتووندن مقصودی ایکنچیلرنك بو طوغروده اولان فکرلرینی بلمك اوچون‌اولادر. هیچ‌برمزنك اظهار ایتکان فکری ایله ملزم یاکه شلته‌لی اولمقی لازم دگلدر. بـاشقه‌لر طرفندن بوڭا قارشی بر فکر بیان ایدلسه اوزینك فکرینی توزه‌تمك یاکه بالـکلی اوّلـگی فکرندن قایتمق تیوشلیدر. زیرا بز بونده فقط باحثلرمز مناظرلر دگل‌مز. اگر برمز طرفندن سویله‌نـگان فکرگه تعجب ایدلسه مذکور آدمنك حکم وفکرینی قوّتله‌و واوزینه غیرت بیرمك اوچون «مرحی» (۱) دیمك تیوشلیدر.

فاضل شـامی ـــ ظنمه کوره عمومـی ضعیفلك‌نك برنچی سببی مسلمانلر آراسنده عصر سعادتدن صوڭ طارالغان‌اعتقاد واخلاق جهتندن اولان بعض قاعـده‌لردر. چونـکه مسلمانلرنك کوبسی هجرتنك اوچنچـی عصرلرندن صوڭ اعتقاد خصوصنده «جبر» قاعده‌سینی قبـول ایدوب هر بر اشلرینی تقدیرگه اسناد ایتدیلر. واعظ وخطیبلری مسلمانلرنی آز نرسه‌گه قناعت ایدرگه، نفس آرزولرینی تماما بتروب قبرگه کرمس بورون اولك حالنده یاشه‌رگـه ترغیب وتشویق ایتدیلر. شول سببدن مسلمانلرنك همت وغیرتلری بتوب الوغ اشلرگه اقدام وتشبث ایتمی طورغان اولدیلر. بر قومده اوشبوندی اعتقاد قرار قیلسه واوشبوندی اخلاق ایله خلقلانور ایسه، طبیعی، آنك اوستینه تورلی آغرلقلر کیله‌چکدر. باشقه‌لر آنی‌جبرله‌یه‌چك، قوللرنی اولان هرنرسه‌لرینه طمع ایده‌چکدر.

بلیغ قدسی ـــ رفیقمز فاضل شامی‌نك ذکر ایتدکی جبر وزهدلك قاعده‌لری هـر دین‌ده اولمق لازمدر. چـونکه دین‌دن مقصود بنی آدمنی حیات ومعیشت مسلـکلرنده ایڭ گوزل وایڭ طوغری اولان عدالت یولینه کوندرمك وبونك‌ایله دنیاوی هم اخروی سعادتـکه ایرشدرمکدر. حالبوکه بنی آدم حریص وطمعکار اولدیغندن هر بر یخشی نرسه‌نی اوز قولینه کرتور اوچون اجتهـاد ایتمکده‌در. اوزینك مقصودی حاصل اولسه باشقه‌لرغه کیلگان ضرر وزیاننی هیـچ نرسه‌گه حساب قیلمیدر؛ ایمدی بونی عدالت یولینه کرتو اوچون قناعت وزهدگه ترغیب‌دن آرتق فائده‌لی یول یوقدر. دقت ایتمه‌لی هربر دین اهلی تقدیرنك یخشیسی هم یامانی الله تعالی‌دن یاکه یخشیسی الله‌دن یامانی باشقه‌نرسه‌دن‌مثلا نفسدن‌یاکه‌شیطاندن اولمقینه اعتقاد ایتمکده‌در. فقط کوب آدملر اشنك سببنی بلمه گانده یاکه مقصودینه ایرشودن عاجز قالغانده‌غنه اوزینك عجز ونادانلغینی بلدرمس اوچون تقدیرگـه نسبت ویره‌در. تقدیر شویله اولغاچ نه قیلمق کیره‌ك دیدر. صوڭ زمانلرده مسلمانلرده، عالمك اولان شیلرنك سببینی بلمی‌باشلادیلر، الـوغ اشلرنی قیلودن عاجز اولدیلرده، اوزلرینك عجـز ونادانلقلرینی بلدرمس اوچون تقدیر بیینـه یابشدیلر. دیمك مسلمانلرنك مذکور قاعده‌لرنی قبول ایدولری ضعیفله‌ندکلرندن صوڭ واقع اولمشدر. شونك اوچون بو قبولنك عمومی ضعیفلك‌گه سبب اولمقی ممکن دگلدر.

اصحاب وتابعین حضرتلری بزنك کبی یالغانچی ومرائی زاهد دگل حقیقی زاهدلر ایدی. شویله ایسه‌ده اجر وثواب بایلق ریاست وتفخر امیدلری ایله دنیانك ایڭ آغر مشقتلرینه صبر وتحمل ایدوب جـانلرینی فـدا بالالرینی یتیم وخاتونلرینی طول ایتدیلر..... دیـن اسلامده زهد، تقوی وقنـاعت حقلرنده وارد اولان آیـات کریمه واحـادیث شریفه‌گه دقت ایدلور ایسه کورنورکه، هربری، مسلمان آدم اوزینك سعی واجتهادی ایله تابقان مالینی خصوصی منفعتینه‌گنه صرف ایتمیچی عمومنك فائده‌سینه صرف ایدوگه ترغیب وتشویق اوچوندر.

ج. نصیب.

آخری‌وار

---

(۱) برنرسه‌گه عجبله‌نـگانده عربك ایته طورغـان سوزیدر. مملکتمز عرفنده «براوا» یاکه «بیز،» دیرلر.

اوشبو کونلرده اعلان ایدله‌چکدر. شونلقدن بونی قاراب تفتیش ایدوب طورو، دوماغه صایلارغه حقی بولغان کشیلر اوچون لازمدر. اگرده بر کشینك صایلارغه حقی بولا طوروبده فهرستده اسمی کورلمه‌سه، اعلان ایدلگان کوندن باشلاب ایکی هفته اچنده شکایت ایتو تیوشدر.

فنی هنر و تجربه‌لر.

اوکلیلق وصولا غایلق.

اوك صول دیگان سوزلرنی کورکاچده سیاسی پارتیه‌لر خاطرگه گیلور. لکن بوبندده بو سوزلردن اصل معنالری مراددر.

معلومدرکه بعض کشی‌نك اوك قولی بعض کشینك صول قولی اشکه وهنرگه قابلیتلیرك بولادر. هر ایکی قولی بردرجه‌ده ماهر حرکت قیلا طورغان کشیلر بیك سیرکدر کوب کشینك اوك قولی مهارتلی ایسه‌ده، آراده صولاغای کشیلرده بولادر.

اصل خلقتده بنی آدمنك هر ایکی قولی بر قوّتده یاراتلمش ایسه‌ده وحشی زمانلرنك تأثیری سببلی انساننك اوك قولی مهارتده ترقی ایتمشدر. عالملر بونده‌تورلیچه سببلر سویلیلر. برسی شول که وحشی زمانده تورلی قبیله‌لر بربرسی ایله صوغشقان زمانده برنچی قورال طاش اولمش. محاربه‌ده هرکم صول قولی یوره گینی صاقلامش. اوك قولی ایله دشمانغه طاش آتمش. شول سببدن اوك قول قوّت ومهارتده ترقی ایتمش ایمش. (الله اعلم)

شول روشچه همان اوك قول نازك اشلرده استعمال قیلنمش. استعمال قیلنغان صاین قوّتله‌نمش. آخرده ارث طبیعی طریقنچه‌بنی آدم نسلینه میراث بولوب قالمش.

لکن مقصود بونی تفصیل توگل. (ۋیبیر) اسملی طبیبنك تجربه‌سینه نظرا صول قولنی‌ده استعمال قیلا قیلا اوك قول درجه‌سنده قوّتله‌ندرمك وماهرله‌ندرمك ممکن ایمش.

بوندن نی فائده؟ دیلیچگنده شبهه یوقدر. لکن دوکتور بوندن بیك کوب فائده‌لر بولاچغینی فنی دلیللر ایله اثبات قیلادر. تشریح بوینچه معلومدرکه اوك طرف اعضالرغه قوّت مینك صول طرفندن صول طرف اعضالرغه مینك اوك طرفندن کیله‌در. انساننك مینك صول طرفی هر وقت قوّتلی وطازا اولدیغی ینه تشریح بوینچه معلومدر. مذکور دوکتورنك استخراجینه نظرا بونك سببی اوك قولنك کوبره‌ك استعمال قیلنووی ایمش. اگرده صول قولده اوك قول درجه‌سنده استعمال قیلنسه، مینك هر طرفی بر درجه‌ده ترقی ایدوب انسانغه بیك کوب فائده‌لر کیلمووی امید ایتله‌در. مونك قوّتله‌نووی سببلی انسانك کمالات آرتاچغینی اثبات قیلورغه حاجت اولماسه کیره‌ك. بوتجربه امیریکه ویاۋرپاده ثمره‌سز قالمادی. حاضرده متمدن مملکتلرنك مکتبلرنده بالالرغه هر ایکی قول ایله یازو یازارغه تکلیف ایده باشلادیلر. پیدا گوگلر بوتجربه‌نی هیچ براعتراضسز قبول ایتدیلر.

اما بزنك مدنیتسز وحشیلرمز بوتجربه‌دن جاهلانه کوله‌چکلردر. دوکتور ۋیبیر بو خصوصده الوغ برکتاب تألیف قیلمش. گولبین آنجیلوولیئوناروودی کبی بعض محرر ورساملرنك اثرلرنده‌گی مهارتنی هر ایکی قوللوی ایله تحریر وترسیم قیلولرندن کوره‌در.

افراطمی ایدییور. مذکور دوکتور صول قولنی اوك قول درجه‌سنده اشکه ملکه‌له‌ندروده قوای عقلیه‌نك ایکی اولش ترقی ایتووینی امید ایته‌در.

(فنی مجموعه‌دن)

اوزون بورون اسملی چبن هرکمگه معلومدر. بوچبنلرنك (موسکیت) اسملی زورلری اسسی اقلیملرده آدمیلرنی‌ده حیوانلرنی بیك جفالیلر. حتی اولتره طورغان اوزون بورونلر بارلغی روایت قیلنادر آندن باشقه مالاریه اسملی اورطن جه‌نچی طورغان بیزگه‌ك آوروینه‌ده اوشبوچبنلر سبب اولدیغی طبیبلر قارشنده معلومدر. اوزون بورونلر یومورقالرینی صوغه صالالر: شول سببدن بو حیوان کوللی یرلرده بیگره‌ك کوب بولمقده‌درلر.

آمیریکه طرفنده آنگلیه تصرفنده بولغان (پاربادوس) اسملی جزیره‌ده اوزون بوروننك هیچ بر نوعسی بولمی ایمش. هم اول جزیره‌ده مذکور بیزگه‌كده هیچ واقع بولمی ایمش. بونك سببی شول ایمش که مذکور جزیره اطرافنده وکوللرنك (میلیون) اسملی واق بالق بیك کوب ایکان مذکور بالقلر صو اوستنده یارالوب ییتشمه‌گان چبنلرنی آشیلر ایکان. شول سببلی مذکور جانوار پاربادوس جزیره‌سنده هیچ اورچی آلمی ایکان. حاضرده آنگلیه طبیبلری مذکور بالقلرنی هر بر کوللرده تربیه قیلونی توصیه قیلالر. آنگلیه‌نك آمیریکه‌ده موسکیت چبنی اذا قیلا طورغان ییرلرنك کوللرینه بو بالقلر کیترتامشدر. هم فائده‌سی‌ده آزماز کورینه باشلامشدر.

تورلی سوزلر.

بوندن آلتی آی مقدم صاراتوف شهرندن برخاتون شۋیتساریه‌ده بازیل شهرنده‌طورمش ایکان. ژاگوندن توشکانده آقچه یانچغینی توشروب قالدرمش. بویانچقده شویتساریه‌نك بر ایکی آلتونی وبرنیچه باقر آقچه‌لری اولمش. وینه ایکی‌دانه روسیه‌نك کمش آقچه‌سی اولمش.

بزده معلومدرکه بوغالغان آقچه بتکانکه حساب قیلنادر. آنی طابونی هیچ کم امید ایتمیدر. بوخاتون‌ده یوغالغان یانچغینی اونوتمش. بوکونلرده صاراتوفده برآپتیکه‌نك صاحبی مذکوره خاتوننی چاقروب صوراشمش:

«آلتی آی مقدن بازیل شهرنده سز آقچه‌کزنی یویماغان ایدکزمی؟ آنده کوبمه آقچه‌کز وار ایدی؟ یانچغکزنی توه‌لی ایدی؟» دیمش. خاتون‌ده خاطرینه کیلگان جوابلرنی ویرمش. برآیدن صوکره آپتیکه صاحبی خاتوننك یانچغینی وآقچه‌لرینی اوزقولینه سلامت طابشرمش. صوکره معلوم اولمش‌که بوخاتوننك آقچه‌سینی بازیلده برپالیسییسکی طابوب پولیسه‌لرینه معلوم قیلغان ایکان یانچقده صاراتوف آپتیکه‌سینك برریتسیپتی‌ده وار ایکان. بازیل پالیسه‌سی اوشبوریتسیپت بوینچه آقچه خواجه‌سینی طابمش. بزنك روسیه‌ده قای وقت یوغالغان آقچه‌لر اوشبو روشچه طابلور ایکان؟...

منظوم سوزلر.

ای گازیتلر تللرکز بیکدر طاتلی
یالتریدر نورلرکز بیکدر یاقتی
معرفتلی فکرلی بولغان آدم
کوب وقتده اربابینه سزنی ماقتی
ای جرائد آچاسز بزنك کوزنی
اویاتورلق سویلیسز هربر سوزنی
جناب حق بیرسون سزگه اوزون عمر
امیددرکه طاشلاماسسز شاید بزنی

حریتنی ایشتکاچده چابشدیلر
حسرت ایله بر برسینه قاوشدیلر
یه‌شن طوقتاب بولوت بتوب کون آیازغاچ
حریتکه کوب کشیلر قارشدیلر
حاضرنده گازیتلرگه حریت بار
سوز سویله‌رگه جمعیتکه صولشلرطار
وعده‌له‌نوب بیرلمه‌گان اشلر اوچون
اوپکه‌لر بیك قاتی بولو احتمال بار

فاتح حاکمی.

اعلانلر

صابر طاهرف.

آرزان بها ایله ایلیکتریچسکی زۋانوکلر قویا هم بریلغه قدر بوزولسه بوشلای توزاتونی اوستینه آلادر. ۋوکسوفسکی اورامنده عبدالمن کازانسکی یورطنده

صوراتکز آقچه‌سز!!

مسلمانلرنی دیوان خانه‌لرگه کرگاچ باش قابنی چغاروغه مجبور قیلناو (کوچلاناو) حقنده. سنات عالی طرفندن بیرلگان قرار (ریشه‌نیه) نك کوپیه‌سی مسلمانچه هم روسچه طرفمزدن نشرایتلوب هرکمگه آقچه‌سز بیاره‌در.

هرکمگه ضرور!

ترکی تلنده فن صناعتدن برنچی مرتبه صابون پشروحقنده روسچه‌دن ترجمه قیلنوب طرفمزدن نشر اولندی. هرکم بوکتاب ایله برنیچه تورلو صابونلر هم کوبچاك مایی (قالیوسنی ماز) لری حاضرلی‌بلور. بوکتاب حقنده‌دخی آچق اعلانی صوراتوچیلرغه آقچه‌سز بیاره در.

آدرسم بودر:

Кузнецкъ, Саратовской губ., Мухамедъ Юсуфу Казакову.

روس لسانینه گوزل آشنا اشلکلی بربوخگالتیر. کانتور خدمتینه کرگه اوروناز لیدر.

آدرس اداره‌ده

قزانده‌غی هر برمکتب ومدرسه‌لرگه آقچه‌سز یازو قاراسی بیرمك نیتنده‌من. قارا کیره‌ك بولغان مکتبلردن کرم ایتوب کیلوب آلولرینی اوتنه‌من. کیلگان وقتلرنده چیرك چیلا کلی‌سشه هم قایسی مدرسه شاکردی ایکانلکرینه امامlرندن یازو آلوب کیلولرینی رجا ایته‌من یا کابسته‌ده

صابونچی محمد احمرف.

دروس شفاهیه

اوشبو کتاب ایله هر بر ترکی معلمدن باشقه اوزندن اوزی‌ده عربچه سویله‌شورگه اویره‌نمك ممکندر. چونکه بوکتاب عملی وتدریجی اصول اوزره منتظم ترتیب قیلنمشدر. بردرجه عربچه بلمك هربر مسلمانغه لازمدر. برآز عربچه بلمیچی ترکی گازیته‌لرنی‌ده کامل آکلامق ممکن توگلدر. بوکتاب (۷۵) درسلك ایتوب ترتیب قیلنمشدر. هر درسی بر تییندن ۳ جلدینك بهاسی (۷۵) تییندر. (۳۰) درسلك برنچی جزئی (۳۰) تییندر.

ادریس: Казань Редакція „Юлдузъ“

Лито-Типографія И. Н. Харитонова. Казань.

Редакторъ - издатель Ахмедъ Низамовичъ Максудовъ.